

PALDAO

Zoltán György
Zol-Gém Kft.

Tudományos nevén: dracontomelum dao. A dracontomelum nemzetség szélesen elterjedt a délnyugat-csendes-óceáni szigetvilágban egészen Pápua-Új Guineáig. Sulawesin és Iriánon is megtalálható, ám ennek a fajnak az igazi termőterülete a Fülöp-szigetek, főként Nordluzontól Padawanig.

FA(NÖVÉNY)LEÍRÁS

A fa átlagos magassága 30–35 m, és az igen magasra felérő (8 m) gyökérfők felett egyenes törzse van. A gyökérfők miatt ormósság jelentkezik. A hasznosítható, ágmentes rész 10–15 m, az átmérőjét tekintve akár az 1 m-t is meghaladhatja. A mintegy 1 cm vastag, sima, világosbarna/acélszürke kéreg a korral gyakran lepereg, vöröses foltokat hagyva maga után. Hatalmas gyökérfői miatt a fát a Fülöp-szigetek számos részén kísértettfának is nevezik, melyben rossz szellemek laknak, ezért a favágók gyakran félnek hozzányúlni.

FA(ANYAG)LEÍRÁS

A nagyon vastag, gyakran 10–20 cm-t elérő szíjács világos, ill. fakó vörössárga, és ezáltal jól megkülönböztethető a szürke/olívabarna gesztől. Hosszanti metszetben a gesztben 5 mm körüli szélességű, sötétbarna, majdnem fekete sávok is vannak, de csak ritkán fordulnak elő, radiális metszetben 5–20 mm térközzel jelennek meg.

FELDOLGOZÁSA ÉS FELHASZNÁLÁSA

A paldao vastag rostjainak és közepesen durva textúrájának köszönhetően igencsak kemény, szilárd és tömör. Megmunkálása könnyű, csak a radiális felületeken fordulhatnak elő

kiszakadások a nem mindig egyenes és egységes rostszerkezet miatt. A szárítás gyorsan, jól elvégezhető, és ha már száraz, csak kis hajlamot mutat vetemedésre és csavarodásra. Zsugorodása közepes vagy közepesen nagy. Nyomás- és hajlítószilárdsága közepes értékeket mutat. Termőterületén főként tömör faként hasznosítják, a gyalult felületeknek kifejező, selymes kinézete van.

Megfelelő gőzölés után a fa késelhető is, ennek során a negyedelést részesítik előnyben. Az így nyert furnért szívesen használják dióhelyettesítőként a bútorknál és burkolásoknál. Termőterületein parketta- és lépcsőgyártásra, intarziák

készítésére is használják. A furnér jól enyvezhető és polírozható.

Sajnos azonban eléggé féreg/szú fertőzött, ettől csak néhány származék mentes. A féreglyukak olyan kicsinyek, hogy a nyersfában szinte észrevehetetlenek, csak a furnérban látszanak.

EXPORT- ÉS IMPORTGAZDASÁG

A diófadvat idején nagyon keresettek voltak a bútoriparban, gyakran „óceániai diónak” nevezték ezeket a fákat. A rendszeres importot erősen befolyásolja a féreg/szú fertőzés. A fa importja többnyire szíjácsmentes rönkökben történik. ■